

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 277.

V Ljubljani, v soboto 3. decembra 1898.

Letnik XXVI

Po vladarski slavnosti.

Od vseh strani poročajo avstrijski listi, kako iskreno se je po širni Avstriji obhajala včeraj petdesetletnica vladarstva našega cesarja; tudi iz raznih krajev naše ožje domovine dobivamo poročila, kako navdušeno, prav kakor naroden praznik, je naš narod vsepovsod praznoval ta spominski dan. Seveda se je vse vsled smrti cesarice vršilo tiho, a čim skromnejše je bilo slavlje po svoji zunanjosti, tem iskreneje je bilo, tem živeje je kazalo, koliko vdanost in ljubezen vživa naš cesar pri svojih narodih.

V izredno lepih besedah je ta čutila izrazil presvetli knez in škof ljubljanski, ko je v ime duhovščine pri deželnem predsedniku izrazil svoja voščila za ta velepomembni, spominski dan. Dejal je po priliki, kolikor smo si v naglici zapomnili, tako-le:

Vseh narodov avstrijskih oči se danes ozirajo v presvetlega cesarja, vsi podaniki so vsaj v duhu zbrani okrog očetovskega svojega vladarja. Zato smo tudi mi danes pohiteli k Vam, ki ste v deželi namestnik cesarjev, da pred Vami izrazimo svoja čutila, katera blagovolite sporočiti Nj. Veličanstvu cesarju. Iz dna naših hvaležnih src smo danes v cerkvi zapeli Te Deum ter Bogu hvalo dajali, da nam je naklonil takega vladarja in ga tako izredno dolgo vrsto let ohranil na slavnem prestolu habsburškem. Vzlasti pa so mi silile v spomin besede zahvalne pesmi: In Te Domine speravi non confundar in aeternum! V tebe, Gospod zaupam in na veke ne bom osramočen! Teh besedij se je držal naš viteški vladar, ki je kot veren katoličan stavil vsikdar svoje upanje v Boga ter je v tem trdnem upanju tudi v najhujših viharjih ostal neomahljiv in zmagojoč. Uprav s to svojo nepremagljivo značajnostjo, ki ima svoje korenine v zaupanju do Boga, si je pridobil naš cesar toliko zaslug za blagor svojih narodov in

sploh za blagor človeštva, da z izrazom neomejene vdanosti in izrednega spoštovanja njegovo ime imenujejo ne le narodi avstrijski, marveč tudi milijoni in milijoni izven meja naše mogočne Avstrije.

Vkljub tej svoji plemenitosti pa moramo reči, da ga ni bilo skoraj vladarja, ki bi bil moral pretrpeti toliko bridkih udarcev, kakor naš cesar, katerega bi opravičeno smeli imenovati vladarja-mučenika!

Zdi se mi, da naš vladar trpi za grehe svojih narodov, katerim želi vsem dobro, ki pa po svojih voditeljih mnogi ne delujejo po njegovih vzvišenih namenih. Toda narodi in njih voditelji konečno morajo spoznati blage namene vladarjeve ter po njegovih plemenitih intencijah vravnajo svoje delovanje v javnosti, tako da se država sedaj bridko skušana zopet učvrsti ter se nad njo spolni rek: Austria erit in orbe ultima!

Avstrija bo vstrajala mej kraljestvi najzadnja mogočna in slavna! Zasluge za to neizmerne pa ima naš cesar Franc Jožef, katerega naj Bog ohranja in proslavlja še mnogo, mnogo let! Cesar Franc Jožef I. naj živi!

Tudi sicer je Ljubljana pokazala svojo udanost ob tej slovesni priliki. Bajno-krasna je bila na predvečer 2. decembra bela Ljubljana, vsa žareča v neštetihih lučih in lučicah, okrašena po vseh hišah z zastavami in s krasnimi podobami in napisi, primernimi za to slavnostno priliko. Ljudstvo je večinoma vse praznovalo včerajšnji dan. Lepo je bilo videti ljubljanske cerkve, ki so bile celo dopoludne polne pobožnega naroda. Ob desetih je v stolnici opravil presvetli knez in škof slovesno sv. mašo, katere so se udeležili načelniki in zastopniki raznih oblastev. Po sv. maši so se po raznih uradih delile spominske svetinje in potem je vsprejemal deželni predsednik razne urade, zastope in društva, ki so mu izražala neomejeno svojo vdanost.

V šolskih prostorih je šolska mladina bila obdarjena s primernimi spomini ter je vneto poslušala besede svojih učnikov o slavni Avstrije slavnem vladarju. Ljubljanski občinski svet je že v četrtek dopoludne v posebni slavnostni seji sklenil udanostno adresno na cesarja. Slovenske obrtnike je »Obrtna zveza za Kranjsko« zbrala včeraj ob 10. uri dopoludne pri sveti maši v cerkvi svetega Jakoba. Potem je sledilo slavnostno zborovanje v prostorih pri Virantu. Vsi prostori so bili natlačeno polni zavednih obrtnikov. Predsednik g. Fr. Šturm je povdarjal, kako očetovsko skrbi cesar za napredek obrtnega stanu. Obrtniki so se soglasno odzvali njegovemu »Slava« klicu ter so stoje zapeli cesarsko pesem. Nato se je podala deputacija gg. Fr. Šturm, J. Turk ml. in Franchetti k deželnemu predsedniku ter ga prosila, naj izroči čestitke vsega kranjskega obrtništva pred Najvišji prestol.

Popoludne so imeli obrtniki prijateljski sestanek v »Narodnem Domu«, kjer so gospodje Turk, Baraga, Šturm, Franchetti, Gjud in Kregar navdušeno govorili za združenje obrtnikov. Napivalo se je bratskim hrvatskim obrtnikom ter se je spomnilo tudi »Naše straže.« »Slovensko katoliško delavsko društvo« je imelo dopoludne slavnostno sejo, v kateri je v imenu slovenskega krščanskosocialnega delavstva izreklo udanost cesarju. Uslužbenec južne železnice je bilo vsled prijaznosti postajnega načelnika g. Gutmana možno udeležiti se ob 1/2. uri sv. maše v stolni cerkvi. Došlo je lepo število mož pod vodstvom uradnika g. Kozlevčarja. Pri maši je pelo pevsko društvo »Zvon«. Zvečer je bil v »Katoliškem Domu« shod slovenskih krščanskih socialnih delavcev. Cesarjeve zasluge je proslavljal g. Jakopič, g. dr. Krek se je spominjal tudi odlikovanj, trdeč, da udanost in ljubezen do ce-

LISTEK.

„Modernizovanje“ katolicizma.

... amerikanizem v katoliški cerkvi, s katerim tečejo vzporedno prizadevanja nemškega profesorja Schella, ki je ravno v sedanjem času predmet najstrastnejšim napadom nemških Kulavcev in Kiofutarjev. ... Tendence amerikanizma ... meri v bistvu na to, da se katoliška cerkev času in razmeram primerno reformuje, ... da se (katolicizem) izkoplje iz barja, v katero je zašel tekom dolzih stoletij in v katerem ga drže teološki filistri. ... je mej cerkvenimi nauki in mej moderno znanostjo ter napredujejo omiko prepad, kateri se mora premestiti, ako se naj katoliška cerkev ubrani preteči jej nevarnosti, ... je nekoliko resnice v Nitschejevem zatrjevanju, da začne vsaka vera hirati, kadar se je izgubila nje mitična podlaga in je strogo dogmatizovana.

„Slov. Narod“.

Vzemi perišče liberalnih fraz, prideni mu dva lota nerazumljenih časovnih teženj, dobro premešaj,

ter vse to razgrej z obilico sovraštva do »strogo dogmatizovane« vere. Da postane jed pikantnejša, prideni par imen domačih duhovnov. Pražiti moraš vse to ob telečej šoti iz barja, v katero sicer ni zašel katolicizem, marveč v katerem te drži nasprotstvo proti »dogmatizovanej« veri. To pa moraš storiti tako radi tega, ker ta občutljiva jed ne prenese čistega plamena resnice, marveč se v njem raztopi takoj.

Ko je oprazena jed, obloži jo z nekoliko kosci »moderne« znanosti ter »napredujoče« omike. Potem pa jo nesi na mizo ter postavi pred ... toda to je sedaj najtežje, določiti namreč človeka, kateri bi vse to pojedel. Da dosežeš to, vzemi človeka, kateri ne prebira družega, kot liberalne časnike. Vso duševno hrano morajo možu kuhati že nekaj let samo liberalci. Pred tega postavi tako zvarjeno jed, — morda jo zaužije.

— To bi bil nekako recept za kuhanje član-kov o »obratu« v katolicizmu, o »modernizovanju« katolicizma. Da se le odpravijo dogme, pa je vse dobro, — ker potem razpade itak celo poslopje, tako si mislijo gospodje.

Danes že izrekati sklepčno sodbo o gibanju,

o katerem je naš list že govoril, o amerikanizmu namreč, bilo bi prezgodaj. To tembolj, ker bode svoječasno govoril Rim, kateri preiskuje zadevo. Toliko pa se lahko reče že danes, da ateistični liberalizem ne more izkoriščati tega gibanja v svoje namene, že radi tega ne, ker amerikanizem pripoznava osebnega Boga, božanstvo, cerkev, zakramente i. t. d.

Tista talmi-veda, ki se tako rada imenuje »moderno«, ne more toraj od amerikanizma pričakovati ničesar. Sicer pa liberalci tega tako ne pričakujejo. Zadosti bi jim bilo, ako bi zamogli izkoristiti take časovne prikazni v to, da omajejo stališče veri med ljudstvom. Nikakor pa ne uvidijo, da tako ne delajo zase, marveč za socialno demokracijo, katera bode, ako se okrepi, naposled požrla tudi liberalno gospodo, s katero si pomežikava sedaj, ker je potrebuje. Sic vos non vobis fertis aratra boves? Tako bi vskliknil človek, motreč tako početje, — pa brez zbadljivosti.

Sicer pa privoščimo gospodom take igrače. Kaj morejo reveži za to, saj »trahit sua quemque voluptas«!

sarja ne sme biti odvisna od odlikovanj. Slavlje krščanski socijalizem, katerega zasluga je, da more cesar mirno gledati po svojem dunajskem mestu. Tam, kjer krščanski socijalizem še ni dobil tal, tam cvetita nemška in laška iredenta. Navdušeni so delavci zapeli cesarsko pesem.

Slavnostni dan naj vtrdi vez mej ljubljnim vladarjem in njegovimi narodi tudi v prihodnje, naj pa tudi pomiri avstrijske narode mej seboj, da si bodo na podlagi pravičnosti in jednako-pravnosti bratsko mej seboj delili dolžnosti in pravice. V tem smislu treba delovati vsem zavednim državljanom po intencijah našega vladarja, kateremu želimo, da bi bil vsaj večer njegovega vladanja in življenja mirnomil in plodovit!

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. decembra.

Sestanek članov I. konstit. državnega zbora. Kot smo že zadnjič omenili, sošli so se minulo sredo na Dunaju še živeči člani prvega konstit. državnega zbora v letu 1848, da skupno proslavé vladarsko petdesetletnico cesarjevo. Prisotni so bili: baron Pražak, baron Heffert, baron Rieger, notar dr. Demel in bivši odvetnik dr. Tomiček, odsotnost so upravičili dr. Smolka, baron Ziemlalkovski in v Ameriki bivačiji dr. Kundlich, ki so poslali prirske brzojavke. Sestanku je predsedoval starosta dr. Rieger, ki se je mej drugim s toplimi besedami spominjal tudi umrlih tovaršev. Vsi navzoči dosegli so starost 80 let ter so razun jednega vsi Slovani.

Nemški glasovi o zadnjem Thunovem govoru so precej različni. Oficijozni in nekateri poloficijozni berlinski in drugi listi stvari ne smatrajo za tako resno, kot jo sika recimo dunajska židinja. Tem huje pa udrihajo po grofu Thunu in njegovih tovarših ostala pristno nacionalna pruska glasila. »Hamb. Corresp.« izjavlja: Ako grof Thun napoveduje eventualne protikorake avstrijske vlade, tedaj je ta napoved v parlamentu, ako ni bil obveščen berlinski zunanji urad, v popolnem nasprotju z diplomatsko navado in sicer vsaj tako dolgo, dokier obstoje intimne zveze mej Berlinom in Dunajem. — Potem pa ta list izraža mnenje, da je grof Thun izgovoril znane besede brez vednosti grofa Goluhovskega in ostalih kabinetnih članov. Kajpada se konečno izjavlja, da tak mož ne sme ostati na krmilu avstrijske vlade. — Skoro v istem smislu pišejo ostali listi. Omenjamo naj le še »Munch. N. Nachrichten«, ki pod naslovom »Avstrija in Nemčija 2. dec. 1898« izraža prepričanje, ta cesar Fran Josip prav gotovo ne odobruje govora grofa ministra Thuna.

Nemški cesar povrnil se je tekom minule zrede v svojo stolnico Berlin, kjer ga je mej drugim vsprejelo mestno zastopstvo, na čelu mu župan Kirschner. V odgovoru na županov ogovor je cesar Viljem naravnost povedal, kaj je bil konečni cilj njegovega potovanja na orijent. »Po vsod, kamor sem prišel, na vseh morjih, v vseh deželah in vseh mestih ima nemško ime sedaj veljavo, kakoršne ni imelo še nikdar poprej. Naj bi ostalo tako vedno ter se odprla nemški delavnosti nova polja«. Pomen teh besedij se popolno zлага s tem, kar smo že mi povedali o potovanju cesarja Viljema.

Na Kretl se sestavi takoj po prihodu nadkomisarja princa Jurija takozvani guvernerski svet, ki je to v malem, kar je v večjih državah ministerstvo. Guvernerski svet sestavil bo dr. Sphakianaki, na katerega se je princ najpreje obrnil, poleg tega pa vstopi v mali krečanski kabinet tudi bivši diplomatski zastopnik v Londonu, Genadios. Gotovo je, da bodo člani nadkomisarjevega sveta po večini grške narodnosti. Mohamedovcem kajpada tako postopanje ni po volji, ker so sploh ogorčeni, da je imenovan voditeljem krečanske uprave grški podanik. Že takoj prve dni se je izselilo do 7000 mohamedanskih prebivalcev z otoka. Do sedaj je oglašanih še 3000 prebivalcev, kar tvori skupno jedno šestino krečanskih moslimov.

Socijalne stvari.

Zavarovanje poljedelskih poslov za starost.

Na to zavarovanje je začela resno misliti c. r. kmetijska družba nižjeavstrijska. Prispevki so

sedaj ob začetku sicer še majhni, vendar je upanje, da bodo iz te zavarovalnice kmalu dobivali 70letni starčki, ki so bili vsaj 15 let v jedni službi, letne rente 100 do 120 gld. Starčki naj ostanejo večinoma pri gospodarju, pri katerem so toliko časa služili. Tako ta podpora pomore obema: poslu in kmetu, in mej gospodarjem in služabnikom se utrdi moralna vez.

Po tarifu nižjeavstrijske deželne življenjske in rentne zavarovalnice bi zadostovalo za precej pričenjajočo se starostno rento 100 gld. za celo življenje jedenkratno vložnje glavnice 700 gld. Ako bi stariši ali jerobi otroke zavarovali v starosti 15 let, ko vstopijo v službo, bi za rento 100 gld. zadostovalo jedenkratno vplačilo 44 gld. ali letna premija 2 gld. Žal, da je kmečko prebivalstvo sedaj v tako slabem gmotnem položaju in tako nezaupno proti vsaki denarni akciji, če je tudi njemu v korist. Ta ideja pa se mora širiti, klicati se morajo zlasti podjetnejši in premožnejši krogi v pomoč propadajočemu ljudstvu.

Amerikansko žito.

Od žita, kar se ga pridela na celem svetu, pridelujejo Zjedinjene severoamerikanske države 20 odstotkov, Argentinja pa, katere se naši agrarci sedaj tako boje, le 2-5 odstotkov, in Kanada ravno toliko. V Kanadi je še 800.000 kvadr. kilometrov zemlje, ki je še neobdelana, a za žito ugodna. Argentinja ima takega neizrabljenega sveta še 640.000 kvadr. kilometrov. Pa tudi svet, ki je sedaj obdelan, bo pri intenzivnejši kulturi dal še mnogo več pridelka.

Evropa ima torej zelo hudega konkurenta v Ameriki. Nekaj pač odvrne to, da se prebivalci v Ameriki hitro množé, in mnogo sami povžijejo, torej ne morejo toliko v Evropo poslati. V Ameriki povžije jeden človek povprek na leto 129 kg. žita, na Nemškem le 79 kg. Res je pa, da Amerikanci v obdelovanju svoje zemlje hitro napredujejo. Ker je bila cena žita prošlo jesen tako visoka, so Amerikanci sploh nasejali ozimne za 6 odstotkov več, nego po navadi, v nekaterih krajih (v Georgiji, Alabami, Nebraski) za 30 odstotkov več. Dobro je za nas, da veliko amerikalkega žita porabijo sedaj Kitajci. To ljudstvo, ki je sploh vajeno stradati, začinja počasi pridobivati evropski ukus in amerikalanski apetit. Kitajska provincija Shantung, ki šteje 30 milijonov prebivalcev, ga bo precej potrebovala, če računamo na jednega Kitajca tudi samo 1 kg. žita. Zadnja leta se uvaža v Kitajsko po 1 milijon sodov amerikalkega žita.

Sedaj so največja žitna polja na zapadu severne Amerike; nekatere take »njive« imajo na 10.000 oralih samo pšenico vsejano. Pridela se navadno na 1 ha. 9 stotov pšenice, če se bolje obdela, tudi 25 stotov. Stroški so povprek: 1 gld. na stot. Zato pa Amerikanec pač lahko v trgovini premaga našega kmeta. Kadar se žanje, je na taki »njivi« 100 do 120 delavcev, po zimi ni žive duše tam. Delavci so jako dobro plačani. Dobivajo stanovanje in 1-5 dolarja na dan. Za jed dobivajo jako veliko mesa, a nobene vpijanljive pijače, ker Amerikanec pravi: »Kdor pije in kadi, ne more toliko delati.«

Da morejo Amerikanci tako zlahka pridelovati žito, pa so dosegli zlasti s stroji. Stroj za košnjo najedenkrat pokosi 6 čevljev; sedaj so iznašli novega, ki najedenkrat vzame 13 čevljev trave. Največji tak stroj imajo v Kaliforniji. Ta na jeden dan požanje, omlati in v vreče spravi vse, kar raste na 40 ha. V desetih urah da 1800 vreč pšenice. Goni ga parni stroj. Stroj sam je 52 čevljev širok, vodi ga 8 do 10 mož.

Tedenski koledar.

Nedelja, 4. decembra: 2. adventna, evang.: Janez Krstnik v ječi. Mat. 11., Barbara d. m. — Ponedeljek, 5. dec.: Saba opat. — Torek, 6. dec.: Nikolaj šk. — Sreda, 7. dec.: Ambrozij šk. — Četrtek, 8. dec.: Brezmadežno spočetje M. D. — Petek, 9. dec.: Sir šk. — Sobota, 10. dec.: Melkijad p. m. — Solnce izide 10. dec. ob 7. uri 38 min., zaide pa ob 4. uri 9 min. — Lunin spremin: Zadnji krajec 6. dec. ob 11. uri 4 min. dopol. — Musica sacra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: koralna maša; graduale zl. A. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt, »O salutaris hostia« Al. Kunc. — V mestni

cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa vocalis zl. Fr. Schöpf, graduale Foersterjev, ofertorij Wittov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. decembra.

(Slavnostna predstava v gledališču) Na čast vladarjeve petdesetletnice je sinoči napolnila biso do zadnjega kotička. Blag. gospod deželni predsednik, komandujoči general, deželni glavar in odborniki, predsedniki raznih korporacij in obilo narodnega občinstva se je vdeležilo predstave. Pri ouverturi, ki podaja cesarsko pesem in razne vz narodne melodije v bujnih varijacijah, se je občinstvo zavedlo pomena, ki ga ima slavnostni večer. Cesarsko pesem je vse stoje poslušalo. Nato je oduševljeno prednašal gosp. režiser Ineman »prolog« pesnika Gangla, katerega je občinstvo pazno poslušalo in ob koncu vsprejelo z živahnim trikratnim »Slava«-klicem na vzvišenega vladarja. Zatem so razna pevska društva pod vodstvom g. koncertnega mojstra M. Hubada proizvedla Nedvedovo krasno pesen »Avstrija moja«, ki je sinoči še lepše odmevala, bodisi zaradi večera samega, bodisi, ker je gledališče zidano bolj akustično, nego koncertna dvorana v »Narodnem domu«. Jubilejska igra »Naš cesar« je sicer brez dejanja, a sinoči je bila lepa priprava na živo podobo, s katero se konča, uprizarjajoč Slovence in Slovenke, ki se klanjajo svojemu vladarju. Zvapo-doba je bila prekrasna, umetno sestavljena skupina in najlepši užitek vse predstave. Električna razsvetljava je vtisek še povečala. Tretje dejanje iz Verdijeve opere Ernani je završevalo slavnostni večer. V tej točki sta se odlikovala poleg zbora zlasti g. Noll in g. Stropnicka. Program in predstava, — da govorimo na kratko — sta bila prav primerno sestavljena in proizvajana kot viden izraz ljubezni in udanosti slovenske do veličanstvenega vladarja. Ker se je oglašilo še mnogo gostov z dežele in ker jih je pričakovati še več, ponovi se zadnja predstava v nedeljo, 4. t. m., le s to spremembo, da se v objavljeni razpored uvrsti na mesto zbora »Avstrija moja« nova izvirna jubilejna igra »Cesar Friderik III. na Malem gradu v Kamniku.« Vse drugo ostane. — V torek, 6. t. m. se ista predstava ponovi za sredoletnjsko mladino ter za obrtne in delavske kroge. Predstava bo brezplačna. Društva, ki hočejo dobiti vstopnice brezplačno, naj se takoj oglasijo!

(Odlikovanja.) Povodom vladarske petdesetletnice cesarjeve so bili odlikovani: Deželni glavar Oton Detela je dobil plemstvo, dr. Josip Račič viteški križ Leopoldovega reda. Red železne krone III. vrste so dobili: Leon grof Auersperg, Ludovik baron Berg, Josip Gerdešič, okrožnega sodišča predsednik v Novem Mestu, Jos. Luckmann, predsednik kranjske hranilnice, Karol Luckmann, vodja kranjske industrijske družbe na Jesenicah, Ivan Murnik, ces. svetnik, dr. Fr. Papež, odvetnik, dr. pl. Rüling, deželne vlade svetnik, dr. Ad. Schaffer, deželni odbornik, Andrej Zamejic, stolni kanonik, dr. Andrej Ferjančič, podpredsednik državne zbornice. Franc Jožefov red so dobili: Dr. Emil Bock, primarij v ljubljanski bolnici, Andrej Gassner, veletržec v Trzinu, Lovro Gantar, dekan na Vrhniki, Fran vitez Langer, veleposestnik v Bršlinu, Anton Lenarčič, finančni svetnik v Ljubljani, Karol Mally, trgovec v Trzinu, Anton Mežnarec, dekan v Kranji, Janez Novak, dekan v Radovljici, Jan. Oblak, kanonik, dekan v Kamniku, dr. Ign. Pavlič, okr. nadzdravnik v Litiji, Vaso Petričič, trgovec v Ljubljani, dr. Anton Pfefferer, odvetnik v Ljubljani, Franc Povše, vodja in poslanec v Ljubljani, Alojzij Praschniker, posestnik v Mekinjah, Ivan Rozman, kanonik, župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani, Anton Samuda, fin. svetnik v Ljubljani, baron Schönberger, okr. glavar v Krškem, dr. J. Sieber, finančni svetnik v Ljubljani, dr. Edvard Šlajmer, primarij v ljubljanski bolnici, Ivan Šubic, ravnatelj strokovnih šol v Ljubljani, Luka Svetec, notar v Litiji, Ivan Svitil, stavbeni svetnik v Ljubljani, Ivan Vončina, magistratni ravnatelj v Ljubljani. Elizabetni red I. reda: Olga baronica Heinova v Ljubljani; II. reda: Jozefina Hotschevar v Krškem. Naslov šolskega svetnika:

dr. Frančišek Detela, gimnazijski vodja v Novem Mestu, in dr. Rud. Junovicz, vodja na ljubljanski realki. Naslov cesarskega svetnika: Adolf Pavser v Novem Mestu, Ivan Franke, profesor na realki v Ljubljani. Zlati zaslužni križec s krono: Neža baronica Call, predstojnica kaznilnice v Begunjah, Ivan Dolinar, župnik na Raki, Adolf Galle, župan v Zgornji Šiški, Gabrijel Jelovšek, župan na Vrhniki, Ivan Juvan, župnik v Spodnji Idriji, Jožef Kerčon, župnik v Predosljih, dr. Ivan Kopriva, mestni fizik v Ljubljani, Krizant Ladstätter, trgovec v Domžalah. Al. Loy, župan v Kočevju, M. Katarina Majhnič, prednica uršulinskega samostana v Škofji Loki, Martin Malenšek, župnik pri sv. Petru v Ljubljani, Josip Mazi, višji oficijal pri južni železnici v Ljubljani, Iv. Mathian st., trgovec v Ljubljani, Primož Pakiž, deželni poslanec v Sodražici, Anton Peterlin, župnik v Šmihelu pri Novem Mestu, Franc Podgoršek, policijski komisar v Ljubljani, Alojzij Pogačnik, župan v Cerknici, Aleksander Roblek, župan v Radovljici, Franc Sajc, davčni nadzornik v Ljubljani, Otomar Sever, župan v Kostanjevici, Adolf pl. Socher, nadinžener v Ljubljani, Matija Treven, trgovec v Ljubljani, F. Vičič, župan v Postojini, Anton Walland, vodja pomožnih uradov v Ljubljani, Fr. Witschel, deželni nadinžener v Ljubljani, Emil Ziakowski, profesor na ljubljanski realki, Simon Žužek, župnik v Vodicah. Zlati zaslužni križec: Albin Achtschin, trgovec v Ljubljani, Franc Budinek, župan v Kranjski Gori, Leopold Gangl, posestnik v Metliki, Edv. Globočnik, okr. zdravnik v Cerkljah, Anton Hauff, poštar v Kočevji, Ivan Jeretin, posestnik v Litiji, Lorenc Kavčič, posestnik v Medvodah, Franc Koderman, kanclijski vodja II. vrste v Novem Mestu, Andrej Lackner, posestnik v Črnomlju, Mih. Morscher, župan v Zagorju, Fr. Penča, posestnik v Mokronogu, Ivan Robida, mestni oficijal v Ljubljani, Rudolf Rotter, davkar v Kamniku, Ivan Sicherl, župan v Dolenjem Logatcu, Franc Schantel, trgovec v Ljubljani, Alojzij Schrey, poštar na Jesenicah, Ivan Thuma, nadučitelj v Postojini, Tom. Wirgler, okr. zdravnik v Krškem. Srebrni križec s krono: Matija Baruzzi, uradnik družbe v Belipeči, Ambrož Buchberger, telegr. uradnik v Št. Petru na Krasu, Ant. Burger, župan v Smledniku, Lorenc Čamernik, delovodja v tobačni tovarni v Ljubljani, Jernej Gnidovec, župan v Ajdovcu, Adolf Gustin, vodja gasilcev v Novem Mestu, Florijan Juran, poštni konduktor v Ljubljani, Franc Koncilijski nadučitelj v Žužemberku, Jožef Medič, nadučitelj na Jesenicah, Jožef Ožura, župan v Osilnici, Matija Petrič, vodja gasilcev v Postojini, Ivan Pezdich, nadučitelj v Kranju, Jožef Pouk, bivši župan v Nemški vasi, Leopold Punčuh, nadučitelj v Spodnji Idriji, Ivan Šusteršič, župan v Semiču, Franc Walland, posestnik v Žužemberku, Anton Weiser, poslovodja v tobačni tovarni v Ljubljani, Franc Zajec, bivši župan v Dragomelu, Martin Zarnik, nadučitelj v Trnovem, Jožef Zupanc, vodja gasilcev v Toplicah. Srebrni križec: Fr. Clemenc, sluga v tobačni tovarni, Ivan Koušek, sluga pri deželni vladi, Anton Molka, mestni nadstražnik v Ljubljani, Anton Majcen, sluga v Postojini, Jakob Potokar, vpok. sprevodnik južne železnice, T. Rihtaršič, delavec v Ljubljani, Fr. Šega, sprevodnik južne železnice, Karol Speil, pismo- noša v Ljubljani, Ivan Skrabl, železnični čuvaj v Kranju, Nikolaj Večerin, mestni nadstražnik v Ljubljani. — Na Koroškem je izmed Slovencev, kolikor nam znano, dobil samo prošt v Tinjah, gospod Lovro Serajnik, red železne krone III. vrste, — Na Štajerskem so izmed Slovencev, kolikor mi vemo, dobili red železne krone III. v. Jožef Flek, prošt v Ptuj, dr. Jožef Pajek, stolni kanonik v Mariboru, in dr. Jos. Srnec, deželnega glavarja namestnik v Celju, zlati križec s krono: Alojzij Svet, duhoven v mariborski kaznilnici, Srečko Stegnar, učitelj v mariborski kaznilnici, srebrni križec: Ivan Božič in Simon Krek, nadpazniki v kaznilnici v Mariboru. — Na Primorskem je dobil Franc Jožefov red dr. Andrej Stanger, deželnega glavarja namestnik v Voloski, zlati križec s krono Angelo Casagrande, trgovec v Ajdovščini, Blaž Glavina,

kurat v kaznilnici v Kopru, Vinko Zamlič, župnik v Voloski, Zlati križec Fr. Leban, poštni kontrolor v Gorici, Fr. Lozar, župan na Srpenici, Jožef Pavlica, župan v Rifenbergu, srebrni križec s krono: Matija Lavrenčič, nadučitelj v Št. Petru pri Gorici, Fran Pečenko, občinski tajnik v Boycu. Vitez Rinaldini je postal baron, glavar Campitelli je dobil komturni križ Fran Josipovega reda, Jos. Kragelj, dekan v Tolminu, in dekan Urb. Golmajer v Tomaju sta dobila viteški križ Fran Josipovega reda, župan Kastelic v Materiji pa zlati zaslužni križ s krono.

(Častne svetlinje za štiridesetletno zvesto službovanje) so prejeli, in sicer v ljubljanskem političnem okraju: Adam Fr., sprevodnik juž. železn., Arzelin Val., metteur-en pages, Babič Lovro poštni kontrolor v p., Ban Jos. sklad. delavec pri juž. železn., Belar Leop., nadučit. v p., Breclenik Fran, poštni sprevodnik v pokoju, Čibar Jakob, vratar pri južni železnici, Colloretto Vikt., rač. nadsvetnik, Czerny Henr., nadgeometer v p., Egger Ant., blag. ravnatelj v p., dr. Eisl Adolf, vpok. železn. zdravnik, Endlicher Rud., okrajni tajnik, Flore Jos., društ. kustos, Gärtner Matej, uradni sluga juž. žel., Golf Martin, finančni nadsvetnik v p., Gratzner Edvard, vodja zemlj. knjige v p., Hermann Elizabeta, hišnica, Hudabunigg Karol, nadz. za- varov., Jabornegg Albert pl. Altenfels, vladni tajnik v p., Jahn Simon, oficijal fin. prokurature v p., Jokonak Andr., pismonoša v p., Jeras Simon, pismonoša v p., Jonke Jurij, strojevodja juž. žel., Kastelitz Rajm., računski svetn. v p., Kavčič Jak., vodja zemlj. knjige v p., Kischner Ant., vpok. nižji uradnik juž. železn., dr. Klofutar Leonard, stolni prošt in stud. ravnatelj, Kocjan Jakob, hišnik, Lipoglavšek Viljem, vpok. pismo- noša, Luschan vit. Albert, vpok. finančni nad- svetnik, Mahkot Iv. vpok. vladni svetn., Martinz Fr., vpok. predstojnik dež. deske, Medar Iv., spre- vodnik juž. železn., Novak Jos., bivši rudn. de- lavec, Oblak Jera, kuharica, Pashali Ribard, vpok. ravnat. pom. uradov, Pavšek Fr., vratar v predilnici, Pavšek Tomaž, sprevodnik južne žel., Pfeifer Fr., vpok. rač. nadsvet., Podrekar Jos., vpok. glavni davkar, Poreber Iv., sprevod. juž. žel., Potokar Jakob, sprevod. juž. železn., Raab pl. Raabenau Ant., vpok. dež. sodn. svetn., Raktelj Fr., nadučitelj, baron Rechbach Vil., vpok. dež. sodn. svetnik, de Redange Jos., ravnatelj zemlj. knjige v p., Premk Vinko, mestni delavski nadzornik, Scharlach Alojzij, vpok. kancl., Schmiedt Fran, vpok. okr. tajnik, Siemen- thal Josip, vpok. ravnatelj pom. uradov, Smolič Fr., vpok. uradni sluga, Staudacher Josip, vpok. vladni svetnik, Stedry Venc., vpok. nadinžener, Šterk Mart., mestni uradni sluga, Strahl Vilj., monter, Šega Fr., sprevodnik juž. železn., Šku- bic Mat., vratar juž. železn., Thomitz Ivan, vpok. železn. zdravn., Tonsern Iv., ofic. juž. železn., Trontel Marg., kuharica, Tschach Alojzij, dež. sod. nadsvetnik v p., dr. Valenta pl. Marchthurn Aloj., vpok. vladni svetnik, Vesel Kajet., vpok. rač. revid., Walland Ant., ravnat. pom. uradov, Zabukovec Jakob, vpok. rač. svetnik, Zottich Peter, vpok. pismonoša, Zurlini Cah., sprev. juž. železn. in Zeriov Gregor, vpok. okr. sodnik, — V političnem okraju ljubljanska okolica: Gantar Jakob, vrtnar, Kauschegg Fr., vpok. davčni nadzornik, Turk Iv., strojarski pomočnik in Wawruschka Vinko, vpok. vodja carinskega urada. — V po- stojanskem okraju: Barilli Tomaž, vpok. sodn. kanclist., Božič Mart., cestar, Gossler Avg., vpok. gozdar, Okorn Ign., župnik, Zarnik Anton, učitelj, Schibenik Fr. in Zhuk Jos., jamska voditelja, Bučar Fr., žel. mojster juž. želez., Jos. Komar, Korenčič Andr., Muhič Fr., Schabetz Anton in Schelko Jos., ce- starji. — V kočevskem okraju: Erker Jos., vpok. nadučit., Flesch Jos., vpok. sodn. sluga, Millner Fr., vpok. ofic. dež. plač. urada, Su- pančič Josip, vpok. davkar, Wessel Iv. goz- dar kneza Auersperga. — V krškem okraju: Jane Jos., hišn. služabnik, Koritnik Vinko, oskrbnik, Papež Anton, vpok. davkar, Zirer Ign. in Zupanc Jurij, cestarja. — V kranj- skem polit. okraju: Garzarolli pl. Thurn- lakh Just., vpok. davčni nadzornik, Golmaier Peter in Golmaier Tomaž, usnj. pomočnika.

Hribar Ivan, oskrbnik, Kalan Ivan vrtnar, Kralj Mih., cestar, Kramar Gasp. rudn. de- lavec, Kunstelj Iv., rudn. mojster, Kuschlin Martin, cestar, Levičnik Jos., nadučitelj Le- vičnik Valentin, vpok. finančni svetnik, Oblak Ivan, rudniški delavec, Preuz Ant., vpok. davčni pristav, Ranth Ana, dekla, Schorl Mih., vpok. okrajni tajnik, Sluga Jurij, cestar, Splihal Ivan, vpok. nadz. finan. straže, Stroupi Ivana, oskrbnica, Verhunc Andrej, skladiščni del., Weisseisen Ivan star. in Weisseisen Jurij, delavca. — V litijskem okraju: Čerin Jakob, učitelj, Morscher Mih., okrajni rudn. zdravnik, Škerlovnik Mih., paznik trbovelj. premogovnika. — V logaskem okraju: Božič Leop., nadučitelj, Ferjančič Jos., vpok. gozd. svet., Kavčič Fr., vpok. gozdar, Pozenel Ign., topilničar, Rupnik Ant., cestar in Sadu Paul logar kneza Windischgratza. — V ra- dovlijskem okraju: Branke Vinko, rudn. de- lavec, Kokalj Iv., rud. oskrbnik, Kokal Mat., rudn. delavec, Kornič Mat., rudniški delavec, Legat Gregor, obč. sluga, Miklavčič Iv. trž. mojster, Papesch Fr., emer. rudn. zdravnik, Prešern Marija, dekla, Ravnik Simon rudn. delavec, Schubitz Ivan, vpok. davkar, Taučer Fr. vpok. finančni svetnik, Tratnik Valentin in Zupančič Jos. rudn. delavca. — V novo- meškem okraju: Majntinger Ivan vpok. ravn. zemlj. knjige; Mohar Mart. vpok. načeln. pom. uradov. Posch Ivan, okr. zdravnik, Zombory Josip, zaseb. sluga in Stefan Ivan, gozdar. — V kamniškem okraju: Erzen Marg. ključa- rica, Potokar Jos., vpok. glav. davkar, Rot- ter Rudolf, davkar, in Scherak Luka, sod. sluga. — V črnomaljskem okraju: Kom- perl Andr., bivši gozdar, Müller Ivan, vpok. sod. kanclist, in Urbančič Fran, vpokojeni davkar.

(Tridnevica) v spomin petdesetletnice, odkar se je ustanovila bratovščina za vedno česčenje sv. Rešnjega Telesa in za upravo ubožnih cerkva. V škofijskem listu št. VIII. smo brali: »Sv. Oče dopuščajo, da se letos do konca leta obhajajo slo- vesne tridnevnice, in sicer v cerkvah, kjer je bratovščina presv. Rešnjega Telesa kanonično vpe- ljana, po deželi pa v vseh župnijskih cerkvah, kjer obstoji mesečna ura za česče- nje sv. Rešnjega Telesa.« Slišali smo, da so nekateri gospodje duhovniki v dvomu, kako je umeti besede: »kjer obstoji mesečna ura za česčenje.« — Povprašali smo o tej stvari pri preč. ordinarijatu in reklo se nam je, da so sv. Oče dovolili popoln odpustek samo v onih župnijskih cerkvah po deželi, kjer udje skupno opravljajo mesečno urno molitev.

(Cesarjev jubilej) Iz Vodic: »To je dan, ki ga je naredil Gospod«, to so nam oznanjevali dne 1. decembra proti večeru zvonovi iz visokih lin, — to so nam dopovedovali topiči, ki so ra- dostno pokali, da je odmevalo, — to so nam ka- zali proti nebu se vspenjajoči kresovi, — to so nam migljale nebrojne lučice na oknih vodiške yasi — »veselimo in radujmo se v njem«. — Za- res, vesel, slavnosten dan, dan cesarskega jubi- leja! 50 let vladanja, redka prikazen! 50 let imeti za vladarja tako dobrega in skrbnega očeta — to ni slučaj, to je milost iz nebes! Ker pa milost, zato gre prva zahvala Onemu, od koder pride vsak dober dar in vsako popolno darilo, Bogu. O da bi vam mogel povedati, koliko srčne zahvale, ko- liko iskrenih prošnja se je vzdigovalo proti nebu na dan jubileja iz hvaležnih src vodiških prebi- valcev, vzlasti nedolžne mladine. Le ta je namreč vsa prejela ta teden sv. zakramente in sicer tako, da so vsi šolarji obojega spola, ki so že bili pri sv. obhajilu, ravno na ta dan jubileja pristopili k nebeški večerji ter darovali nedolžno Jagnje Božje Vsemogočnemu za ljubljenega vladarja. A tudi odrasčeni niso hoteli zaostati za mladino. Tudi ti so pristopili k mizi božji in darovali sv. obhajilo za cesarja. Hvaležno so se namreč spominjali, kako velikodušno je odprl dobrotljivi vladar svojo roko ob času, ko so bili o Veliki noči l. 1895 v tolikem strahu, toliki potrebi; hvaležno so se spominjali, kako je baš cesarska pomoč jih po- krepčala takrat, ko je huda katastrofa razrušila jim domovja in ognjišča. In v znak hvaležnosti se je vzdigovala pri slovesni službi božji zjutraj in popoldne pri dveh zapovedanih molitvenih urah pred izpostavljenim sv. R. T. goreča moli-

tev proti »očetu svetlobe«, da naj Bog ohrani millega, ljubljenega cesarja do skrajne meje človeškega življenja. Glasno in skupno so molili udje bratovščine sv. R. T. iz bratovske knjižice, a ob koncu vsake molitvice je zadonel po celi cerkvi proseče refrain iz litanij: »Da našega cesarja varuješ« — »Prosimo te, usliši nas.« Tako slavnost v cerkvi. Po končani jutranji službi božji so bili vsi otroci, ki so prejeli sv. obhajilo, pogoščeni v župnišču. Potem pa so se peljali v šolo, kjer se jim je v slavnostnem govoru razložil pomen jubileja, ob kojega koncu je zaorel iz mladostnih grl trikratni »Živio« in cesarska himna. Naposled so se razdelile spominske podobice in svetinje.

(Glasbena Matica.) Ustreza je mnogih strani izraženi želji, dajala bo odsle »Glasbena Matica« ukovino začetkom vsacega meseca po postrežku pobirati, kakor je pri drugih sličnih društvih običajno.

(Javno predavanje č. g. prof. Tomo Zupana) v »Katoliškem Domu« obeta biti jutri dobro obiskano. Opozarjamo, da bode g. vodja predaval o »Družbi sv. Cirila in Metoda z ozirom na cesarjev jubilej«.

(Iz Novega Mesta.) 3. grudna. »Sinoči je bil pa en lep večer« tudi pri nas. Predvečer cesarjeve petdesetletnice Novomeščani in Kandijanci niso praznovali razkošno, kakor morda velika mesta, ali vendar dostojno, lepo. Diven prizor se je odprl šetalcu na novem mostu čez Krko: na jedni strani kandijanskih hiš razsvetljena okna, ki se krasno zrcalijo v Krki, tam od lepo razsvitljene Grma se vidi zažiganje umetnega ognja, vmes se pa čujejo od ondot nekje lepe slovenske popevke in streljanje s topiči; na drugi strani pa krasno razsvitljeno mesto. Novomeški trg poln ljudij. Meščanska godba svira. Ognjegasci svetijo z velikimi plamenicami. Okna vsa razsvetljena in ozaljšana, zlasti lepo okna hiše Slančeve, Grmove, Šegulove, mestne hiše, pl. Fichtenauove in Vavpotičeve, Bergmanove in Poljančeve. In če si šel dalje, si videl lepo razsvetljena in okrašena okna stanovanja glavarjevega in drugih — kdo bi vse našteval! Si videl cesarjevo okrašeno podobo tu in tam . . . Res lepo je bilo sinoči. Danes so bile hiše v zastavah. Ob 7. uri budnica meščanske garde. Ob 10. uri je bila pontifikalna sveta maša, ki jo je daroval gospod prošt dr. S. Elbert. Bili so navzoči uradniki, že odičeni z jubilejskimi svetinjami, razna društva, kakor: Sokol, meščanska garda in godba, katoliška družba rokodelskih pomočnikov in vse polno prebivalstva. Gimnazijci so imeli sveto mašo ob 8. uri pri frančiškanih. Učencem deške ljudske šole in učenkam dekliške ljudske šole so se razdelile — in sicer vsem — po maši v šolskih sobanah Zupanove knjižice: »Naš cesar Fran Josip I.« Tudi bolnikom pri Usmiljenih bratih jih je podaril gospod prošt dr. Elbert. Ob 12. uri je bila slavnostna seja mestnega zastopa. Mesto praznuje celi dan.

(V Planini) se je cesarjev jubilej vršil nad vse sijajno; z mogočnim streljanjem na hribu sv. Duha in pred gradom Haasberg — s kresovi, ki so plapolali proti nebu z orjaške Grmade in nižjih gričev, — s krasno razsvetljavo, pri kateri se je vnelo hvalevredno tekmovalje, kdo bo družega prekosil z lepoto in s številom lučic, lampijonov in družih okraskov. Tudi bengalični ogenj je svetil tu in tam. Vdeležba pri sv. maši je bila nad vse ogromna: vse korporacije in društva so bila zastopana, vsi veljaki so prišli, — tudi bivši stari vojaki so stali v cerkvi solznih očíj, proseč Boga, da ohrani našega milega vladarja še mnogo let in mu olepša večer življenja z dosego njegovih srčnih želja: mir v državi, srečo v rodbini.

Ker je svetli knez odšel na Dunaj k slavnostim, se je vdeležila sv. maše od knežje rodbine samo princezinja Aleksandrina. Darovala je pri tej priliki 50 gld. za ubožce, ki so bili po sv. maši obdarovani v župnišču. — Šolska mladina je prejela lepe spominke v šoli.

Občinski odbor je imel slavnostno sejo, istotako čitalnica. Prvi je sklenil mimo družih točk v proslavo jubileja tudi nabiranje doneskov za cesarjev spomenik v našem deželnem stolnem mestu; — čitalničarji so zložili znaten jubilejni dar za družbo sv. Cirila in Metoda. Pevsko društvo je prvič nastopilo v cerkvi s pevanjem cesarske pesmi in vrlo rešilo svojo nalogo. Tako je tedaj Planina po svojih močeh kar najlepše in pristr-

niše proslavljala redki dogodek petdesetletnice Franc Jožefa I., ki ga Vsegamogočni živi in podpiraj in blagoslavlja!

(Za Prešernov spomenik.) Iz rojstne vasi Prešernove došel je blagajniku odbora za nabiranje prispevkov za Prešernov spomenik po gospodu nadučitelju Ažmanu zanimiv dopis, iz katerega naj objavimo naslednji odlomek: »Povodom 50-letne vlade našega nam premilega cesarja polagamo na oltar domovine tudi mi Brezničanje — večinoma kmetiči-trpini — mali dar za spomenik rojaku iz naše vasi Vrbe — svojemu Brezničanu, slovenskemu pesniku-velikanu dr. Francetu Prešernu«. Pismu pridejan je bil znesek 145 kron 80 vinarjev. Z zadovoljstvom in ponosom bilježimo znatni prispevek Prešernovih rojakov, ki nam jasno dokazuje, da so se divne poezije našega pesnika-prvaka omilile ne le slovenskim naobražencem, nego tudi prirostemu našemu ljudstvu. Želimo le, naj bi ta rodoljubni čin kmetičev-trpinov bil v posnemo slovenski inteligenci! Imena darovalcev priobčila se bodo v blagajnikovem izkazu.

(Iz Boh. Bistrice.) Kolikor se je v naglici moglo storiti, da bi se bolj počastil slavni dan našega presv. ljubljenega vladarja, to se je storilo. Komaj so vtihnili cerkveni zvonovi, počil je strel ter naznanil Bistričanom, da naj razsvetle svoja poslopja. Kako so se ljubko lesketale lučice na oknih, kako je odmeval strel po naših gorah! Dva godca sta pa hodila po ulicah ter kazala, kaj bi se še vse lahko storilo, ko bi cvela nekdanja obrt. Res je to, Bohinjci ljubijo Boga, so pa zvesto udani tudi cesarju svojemu.

(V Rajhenburgu) bode v nedeljo, 4. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni g. župana G. Unšulda ustanovni zbor Raiffeisenove posojilnice za župnije Rajhenburg, Koprivnica, Podsreda.

(V pojasnilo!) Naprošeni smo od vodstva tiskarne družbe sv. Mohorja to-le objaviti: »Vsem tistim čč. damam in gospodom, ki so se letos vpisali v družbo sv. Mohorja pri g. A. Zagorjanu v Ljubljani in sedaj zahtevajo od družbe tiskarne knjige za tekoče leto, bodi tem potom povedano, da dotični gospod od nas ni bil poblaščen za to leto nabirati ude in nam v resnici tudi ni poslal ne zapisnika udov in tudi ne denarja. Da pa dotičniki ne bodo na škodi, svetujemo jim, naj se zaradi udnine sporazume z gosp. Zagorjanom samim, zaradi knjig naj se pa blagovolijo nemudoma obrniti do gosp. Jakoba Avšiča, uradnika banke »Slovije«, ki se je prvi oglašil in katerega smo naprosili, naj bi nam izvolil naznaniti vse tiste ude, ki so bili na ta način prevarani. Poslali bomo potem g. Avšiču za vsakega dotičnih oglašencev vse letošnje knjige izjemoma po ceni za 1 gld. Vse te ude pa prosimo, da blagovolijo v bodoče pravočasno oglašati se pri svojih farnih poverjenikih, kateri jedini so poblašteni, nabirati ude za družbo sv. Mohorja. Toliko v odgovor na vprašanja od raznih strani.«

(»Piccolo« in hrvatski gimnazij.) Silno vznemirjen je tržaski lahonski bujskač z lesnega trga vsled koraka hrvatskih rodoljubov Istre, da se zasnove za mesto Pazin v Istri hrvatski državni gimnazij. Kar ne more se prečuditi, da bi avstrijska vlada zamogla biti tako kratkovidna in samo poslušati take zabave, mar še, da bi mislila na izvršitev istih. »Piccolo« pravi: »Zakaj pa se hoče snovati hrvatski gimnazij ravno v Pazinu in ne rajše kje v Kastvu ali na Vrbniku, kjer je pristno hrvatsko prebivalstvo, ne pa v Pazinu, ki je italijansko mesto.« — Koliko je Pazin italijansko mesto, je najbolj razvidno iz števila prebivalstva po narodnosti. Pazin ima okoli 300 »Italijanov«, največ Bartollijeve (Bartoliceve) vrste in pa okoli 16.000 Slovanov. Tistih par izdajic, ki jedó po avstrijskih uradih naš kruh, in pa nekaj nadutih signorov je vse italijanstvo mesta Pazina, docim je okolica, radi katere bi se gimnazij tako rekoč moral ustanoviti, čisto hrvatsko-slovenska. Toda na ljubo pazinski »gospodi« in njenih poučilih nakan bi se tamosnji Slovani morali umakniti z vsemi svojimi opravičenimi zahtevami za razvoj svoje kulture in napredka! — Kastav, ki je na skrajni istrsko-hrvatski meji, in pa Vrbnik, ki leži na otoku Krku sta seveda pristno hrvatski mesti, a ista pristnost se ne more tajiti glede Pazina. Tukaj je jako veliko hrvatske mladé, godne za srednješolsko vzgojo, in več kot gotovo je, da se bode hrvatski gimnazij v Pazinu

prav vrlo vzdrževal od samih domačih sinov. Tedaj Italijani so jezni, ker jim utegoe biti s hrvatskim gimnazijem v Pazinu položen zopet težek brun na cesto njihovega prodiranja v slovensko posest. Oni seveda prišajo na ustanovitev italijanskega vseučilišča za Trst, v katerem bi se vzgajala ideja iredente s pripomočjo mladine iz kraljestva še krepkeje, kakor se to more vršiti v Trstu zdaj, a za Slované ne bi se smel ustanoviti noben višji zavod, samo zato, da ostanemo v njihovih očeh še nadalje beshari in sužnji! Tako mislijo z Bismarkom in Viljemom II. vsi oni, ki so mnenja, da se Slovan ne sme dvigniti na kulturno višino, marveč, da mora ostati ali za veke roba ali pa da izgine sploh raz zemljo. In danes pišemo 1898. leto po Kristu!

(Glavni dobitki) državnih srečk leta 1864 v znesku 150 000 gld. je zadela vrsta 3694, števil. 63; 20 000 gld. vrsta 1890, števil. 13; 10 000 gld. vrsta 3694, števil. 16; po 5000 gld. pa vrsta 473, števil. 50 in 1890 št. 4

(Sejmi po Slovenskem od 5. do 10. decembra.) Na Kranjskem: 5. v Novem Mestu, Kamni gorici, Kamniku, Idriji in v Martinji Vasi; 6. na Brezovici, Boh. Bistrici, Bistrici, Žužemberku, Borovnici in Novem Mestu; 9. v Ljubljani in Mokronogu. — Na slov. Štajerskem: 5. v Gornjski, na Polju, v Šmarju pri Celju; 6. v Sevnici, na Dobrni, v Lučah in v Mureku; 7. na Ptujem; 8. pri sv. Lovrencu v Prežini; 9. v Bučah, Vranskogorci in v Dobovi. — Na Koroškem: 6. v Strasbergu in Velikovcu. — Na Primorskem: 5. v Gorici (15 dnij); 6. v Trzinu (dva dni); 8. v Turjaku (dva dni).

Društva.

(Zavod sv. Nikolaja.) Letos, ko vse tekmuje, kako praznovati petdesetletnico vladanja Njegovega Velikanstva našega presvetlega cesarja Frana Josipa, katerega želja je, naj se praznuje Njegova petdesetletnica ne s hrupom in šumom, pač pa z dobrodelnimi čini, želé tudi tržaške Slovenke pokazati svojo vdanost ter vstreči plemeniti želji plemenitega vladarja. Nadele so si nalogo, ustanoviti zavetišče za brezposelne služkinje. Komu ni znano, koliko naših mladenk prihaja vsako leto v mesto iskat si zaslužka? In vse te so prepuščene samim sebi ter nimajo, izvzemši male izjeme, nikogar, da bi jim svetoval ter jih ščitil pred pretečo nevarnostjo. Kam se hoče obrniti ubogo, nevedno dekle, došlo z dežele v mesto med neznane, tuje ljudi? Komu hoče zaupati, koga hoče vprašati za svet, ko se nihče ne briga za njo? Ako pride dobrih gospodarjem v roke, je srečna, kaj pa, ako pride v roke brezvestnim in brezvernim ljudem, kateri jo oropajo vere in sramožljivosti? Padla je, ker ni imela nikogar, da bi jej svetoval, jo svaril. Koliko solz so že pretočili stariši zaradi takih zapuščenih deklet? Koliko sramote in stroškov so imele občine zaradi njih? Da se pride temu zlu v okom, zasnovala so tržaške Slovenke zavetišče, kjer se vsprejemajo devotke, došle z dežele, oziroma take, ki so začasno brez službe. Tu so preskrbljene z vsemi potrebščinami proti mali odškodnini 25 nvč. na dan za hrano, katera se v slučaju potrebe da tudi brezplačno. Vrh tega se dekleta poučujejo v ženskih opravilih sploh ter navajajo k strogo moralnemu življenju in stidljivosti. V slučaju potrebe bode zavetišče obveščalo stariše o vedenju njihovih hčera, če to ni mogoče, pa dotična županstva. Skrbi se tudi, da se jim preskrbi dobre in vestne gospodarje ter pazi, da ne zajdejo na slaba pota. Zavetišče je pričelo delovati v mesecu septembrom t. l., a doseglo je že lepe vspehe; vsprejelo je namreč do danes že čez 50 brezposelnih služkinj v svojo oskrb. Prišlo se je tudi na sled takim brezvestnim podležem, ki prežó posebno na slovenska neomadeževana dekleta ter jih dovajajo, ali vsaj skušajo dovajati v zloglasne hiše. Že iz povedanega je razvidno, kolike važnosti je ustanovljeno zavetišče in to ne samo za v Trstu nahajajoča se slovenska dekleta, marveč tudi za dotične roditelje in občine, kakor tudi za splošni narodni življ. Da pa bode mogel ta prekornisti zavod uspešno izvrševati svojo nalogo, treba mu je vsestranske pomoči, posebno sedaj v začetku njegovega obstanka; zategadelj obračamo se do vseh slavnih županstev po širni domovini s prošnjo, da nas blagovole podpirati, bodisi da pristopijo v zavod kot ustanovniki z doneskom 20 gld., ali pa z manjšimi doneski kot podporniki. To bi bila za županstva le majhna žrtev, a zavodu velika pomoč v dosego njegovega namena. Trdno upajoč, da naša prošnja ne bode zaman, bilježi se udani odbor »Zavoda sv. Nikolaja«, ustanovljen v proslavo 50 letnice vladanja Nj. Velikanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I., v Trstu ulica Stadion 19.

V Trstu, dne 25. novembra 1898.

(Slovensko-katoliško-akademiško društvo »Danica.« na Dunaju priredi dne 4. grudnia t. l. v društvenih prostorih ob 4. uri popoludne II. redno zborovo sejo z naslednjim vspehom: 1. Čitanje zapisnikov zadnjih dveh sej; 2. Poročilo odborovo; 3. Revizija poslovnika I. del; 4. Raznosterosti; 5. Predavanje: O zvezdah nepremičnicah, predava g. stud. phil. Jakob Bergant. Somišljeniki dobro došli!

„Naša straža.“

Daljni ustanovniki: gg. A. Gabršček, lastnik tiskarne v Gorici, 200 K, dr. Ivan Šusteršič, odvetnik v Ljubljani 200 K, Blazij Gerča, župnik in dež. poslanec Šempas 10 K, dr. Fr. Kovačič, prof. bogoslovja v Mariboru 10 K, dr. Josip Lesar, prof. bogoslovja, vodja Alojzij. v Ljubljani 50 K, Jakob Gruden, župnik v p. v Ljubljani 50 K, dr. Josip Gruden, prefekt v Alojzij. v Ljubljani 10 K, Martin Malenšek, župnik v Ljubljani 10 K, Josip Benkovič, spirituval v Alojzij. v Ljubljani, 10 K, Vatroslav Zaplotnik, bogoslovec v Ljubljani 10 K, prof. dr. Ivan Svetina v Ljubljani 10 K.

Redni udje: gg. Franč. Dolinar, dekan v Ribnici 2 K, Jožef Volc, kaplan v Ribnici 2 K, Alfr. Ledenik, trgovec v Ljubljani 1 K, Ivan Dogan, mizar v Ljubljani 1 K, celovski bogoslovec gg. Božič Fran, Polanec Vinko, Greif Štefan, Mikeln Šimen, Maierhofer Janko, Dobrovo Jože, Wranšek Fran, Mlinar Alojzij, Trepal Matej, Dragasnik Janez, Ilavnik Ožbolt, Lavrine Ferdo, Pavšič Fran, Bauman Martin, Drevenšek Ivan, Arnuš Ivan, Pšeničnik Jernej, Hojnik Janez, Hornbök Ivan, Lasser France, Rotter Rupert, Serajnik Ivan, Dobrovnik Šimen, Neubauer Fr., Mažir Fr., Perč Matija, vsak po 1 K. opat celjski Ogradi 1 K, prof. dr. Fr. Janežič, Celje 1 K, prof. I. Kardinor, Celje 1 K, vikar A. Rančigoj, Celje 1 K, kaplan Jan. Kranjčič, Celje 1 K, kapl. Jos. Potovšek, Celje 1 K, kapl. Rud. Janežič, Celje 1 K, duh. pom. Val. Jereb, Labin, Istra, 1 K, cerkovnik M. Grafenauer, Št. Lenart 1 K, župnik Al. Ledvinka Št. Kocijan 1 K, kaplan Fr. Ks. Meško Št. Kocijan 1 K, kaplan Ant. Kaplan, Pliberk 1 K, Jos. Čilenšek, solic. Ljubljana, 1 K, Andr. Zelar, gostiln., Ljubljana 1 K, župnik Jos. Zagajšek, Muta 1 K, kaplan Andr. Keček, Muta 1 K, župnik Jan. Podboj, Planina za 2 leti 2 K, kaplan Iv. Lavrenčič, Cirknica 2 K, solicator Janko Kocijan, Ljubljana 1 K, kaplan Iv. Baloh, Kostanjevica 1 K, Cilka Krekova 2 K, župnik Jan. Belec, Sv. Martin Istra 1 K, župnik Jakob Sedmak, Kršan, Istra 1 K, župnik Štefan Sokolšek, Sv. Jurij na Zili 1 K, župnik Val. Šumah, Šmihel pri Pliberku 2 K, kaplan Jurij Trunk, istotam 2 K, bogoslovec Fr. Adlesnik, Maribor 1 K, bogoslovec Ivan Vogrin, Maribor 1 K, Fr. Laharnar, Fr. Burkelc, Fr. Rosman, Ivo Travn, Ivo Slak, Jakob Rižnar, Ivo Simončič, vsi iz Radeč, a po 1 K, župnik Ivan Boncelj, Dražgoše 2 K 50 vin, župni upravitelj Anton Mezeg, Podkraj nad Colom 2 K, kanonik Ant. Urbas, Ljubljana 3 K, župnik Karol Miklavčič Trboje 2 K, ljubljanski bogoslovci: Abram Anton 1 K, Arh Luka 1 K, Barle Ivan 1 K, Berce Ivan 1 K, Bešter Ivan 1 K, Brajec Josip 1 K, Cuderman Josip 1 K, Čerin Karol 1 K, Čop Anton 1 K, Čuk Karol 1 K, Debevec Ivan 1 K, Demšar Josip 1 K, Erjavec Ivan 1 K, Erzar Francišek 1 K, Florijančič Ivan 1 K, Gabršček Franč. 1 K, Gnidovec Karol 1 K, Grivec Franč. 1 K, Gross Karol 1 K, Jane Peter 1 K, Jerič Alojzij 1 K, Kalan Jakob 1 K, Kimovec Franč. 1 K, Kleindienst Jak 1 K, Klemenc Ivan 1 K, Kogovšek Miha 1, Kolbezen Leopold 1 K, Koritnik Anton 1 K, Kralj Francišek 1 K, Kramar Ivan 1 K, Lah Lovro 1 K, vit. pl. Langer Jurij 1 K, Legat Evgen 1 K, Lombard Anton 1, Lomšek Ivan 1 K, A. V. M. 2 K, Majdič Francišek 1 K, Marenčič Ivan 1 K, Merhar Alojzij 1 K, Merkun Anton 1 K, Nagode Josip 1 K, Očepek Josip 1 K, Okorn Matija 1 K, Pavlin Andrej 1 K, Pengov Francišek 1 K, Perjatelj Jernej 1 K, Perko Pavel 2 K, Petrič Ivan 1 K, Plahutnik J. 1 K, Potokar J. 1 K, Pravhar J. 1 K, Prijatelj Iv. 1 K, Rakovec Franč. 1 K, Ratajcek Anton 1 K, Razboršek Jak. 1 K, Rebol Francišek 1 K, Sever Francišek 1 K, Sever Josip 1 K, Sitar Valentin 1 K, Skubic Anton 1 K, Sparovic Franč. 1 K, Sušnik Matej 1 K, Škulj Francišek 1 K, Terškan Štefan 1 K, Tomelj Anton 1 K, Traven Ivan 1 K, Vidmar Franč. 1 K, Volc Alojzij 1 K, Voljč Jakob 1 K, Vrhovec Franč. 1 K, Watzl Franč. 3

K, Wester Alojzij 1 K, Zaplotnik Ivan 1 K, Zore Anton 1 K, Zorko Franč. 1 K, Žust Jakob 1 K. — Zbirke in darovi: po g. Iv. Kregarju 6 K, srečna teta 1 K, po g. Fr. Sal. Spindlerju zbirka pevskega zbora marib. bogoslov. 10 K, družbe v »Kat. Domu« 1 K 40 b. — Društva: posojilnica Radeče 10 K.

Pristope in plačila za »Našo stražo« sprejema začasni tajnik in blagajnik dr. Janko Brejc v Ljubljani.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. stolni kanonik Andrej Zamejic kot jubilejni dar 20 gld. — K. M., župnik v pok. 1 gld. — G. Sim. Žužek, župnik v Vodica, 5 gld. Fr. Ks. O., 5 gld. — G. Alojzij Stare, vpok. župnik v Ljubljani, 5 gld. — G. Peter Bohinjec, župnik v Horjulu, 2 gld. — G. A. Hočevan, župnik na Brezovici, 3 gld. — J. J. 1 gld. — G. A. Jamnik 5 gld.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. decembra. Danes zjutraj je dvorni župnik Mayer opravil sv. mašo v Wallsee, mej katero so cesar, nadvojvodinje Štefanija, Elizabeta, Valerija, nadvojvoda Franc Salvator, nadvojvodinja Gizela bavarska in nje soprog princ Leopold prejeli sv. obhajilo.

Dunaj, 3. decembra. Za dobrodelne namene se je zasnovovalo povodom vladarske 50letnice raznih vstanov v znesku 30 milijonov gld.

Dunaj, 3. decembra. Poslanec Menger je bil odlikovan z redom železne krone III. vrste, a je odlikovanje odklonil, ker ga je priporočila nemškemu narodu nasprotna vlada.

Dunaj, 3. decembra. S posebnim cesarskim pismom se je poskrbelo za starost vsem stalnim sotrudnikom uradne »Wiener Zeitung« in korespondenčnega urada.

Dunaj, 3. decembra. Predsedstvo državne zbornice je sklicalo izvoljene odbornike grajalnega odseka za prihodnji terek k seji, da si izberó predsedstvo ter izvrše svoje delo, tako da bi še vtorek moglo priti poročilo v zbornico; ob enem je predsedstvo naročilo oddelkom 3. in 4., da nemudoma izberó zastopnike.

Dunaj, 3. decembra. Za deželnega predsednika v Slezijski bo imenovan dvorni svetnik grof Thun-Hohenstein, sedaj načelnik okr. glavarstva v Bregencu.

Dunaj, 3. decembra. »Fremdenblatt« poroča, da je šlezijjski deželni predsednik grof Clary-Aldringen imenovan cesarskim namestnikom v Gradcu.

Budimpešta, 3. decembra. Uradni list poroča, da je cesar podelil vojaški zaslužni križec z briljanti mej drugimi tudi nadvojvodi Josipu ter ministru Fejervaryju.

Budimpešta, 3. decembra. Posl. Košut je stavil na vlado interpelacijo. Vprašal je, ali je vladi znano, če je grof Thun, ko je odgovoril v zadevi izgnanih Slovanov iz Prusije, imel dogovorjen svoj odgovor z grofom Goluchovskim, In ker tudi ta ne zastopa ogerske politike, vpraša, ali ne vidi vlada nevarnosti za trodržavno zvezo v grožnji, katero je izjavil grof Thun.

Rim, 3. dec. Kakor poroča »Stampa«, je Rusija zahtevala pri shodu proti anarhistom, da se anarhisti in nihilisti štejejo v isto vrsto. Avstrija in Francoska sta zahtevali smrtno kazen za hujše slučaje, a to je bilo odklonjeno, vsi zastopniki pa so bili zato, da si zločince države mejsebojno izročujejo.

Pariz, 3. decembra. V zbornici je bila vkljub ugovoru predsednika z 243 proti 228 glasovom vsprejeta nujnost predloga, naj se v bodoče senatorji volijo potom splošnega prava.

Pariz, 3. decembra. Špansko-ameriška mirovna komisija zboruje še kakih deset dnij.

Berolin, 3. decembra. Vest, da Nemška obravnava s Španijo zaradi nakupa Karolin-skih otokov, je neresnična, kakor tudi novice, da belgijski kralj kupuje od Španske Kanarske otoke. Belgija bi le rada imela na teh otokih skladišče za premog.

Cisto medicinično ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj.

Čubar, Primorsko, septembra 1898.

Blag. g. **Milan Leustek**, lekarnar v Ljubljani. Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprocenjeno dobrog in pristnog **medicinskega ribjog olja**, katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

729 8

Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani,

Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm
1 9 zvečer	741.2	3.9	sl. svzh.	megla	0.0
2 7 zjutraj	741.7	2.4	sl. svzh.	megla	
2 2. popol.	740.9	4.4	sr. jvzh.	oblačno	0.4
2 9 zvečer	740.0	2.5	sl. svzh.	megla	
3 7 zjutraj	738.8	1.7	sl. sever	megla	0.4
3 2. popol.	739.3	1.8	"	"	

Srednja temperatura četrta 4.7°, za 2.4° nad normalom.
Srednja temperatura petka 3.1°, za 2.9° nad normalom.

852 1-1

Potrtega srca javljam v svojem in v imenu sorodnikov rajnika, da je prečistiti gospod

Primož Peterlin

duhovnik v pok. na Poljanah pri Ribnici

danes, dne 1. decembra, ob 7. uri zvečer, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 69. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb je v soboto ob 9. uri na Poljanah.

Vsem duhovskim sobratom in vsem znancem priporočam rajnika v molitev in blag spomin.

V Ribnici, dne 1. decembra 1898.

Fr. Dolinar,
dekan.

Razpisana je služba organista in cerkvenika

pri farni cerkvi v Št. Juriju pri Kranju do 15. decembra 1898. Službo bo treba nastopiti dne 16. januarja 1899.

Prošnja s spricalom sposobnosti in zadržanja naj se pošlje podpisanemu.

Št. Jurij pri Kranju, dne 24. novembra 1898.

Anton Kukelj,
župnik.

E. Zbitek-ov v Novi Štiti pri Olomucu zavod za izdelovanje stekleno-mozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Rešnjem Telesu. Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja katol. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd.

Ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljave zajamčene. 894 4-1

Kovaške učence sprejme

Peter Keršič,

kovač v Spodnji Šiški.

812 3-3

Vipavska vinarska zadruga,

odlikovana na letošnji jubilejski razstavi s
srebrno kolajno,

oddaja 663 34

1. mašna vina letošnja hktl. po gld 25 do 28
2. fina namizna vina » » » 20 » 25
3. rulandec letošnji » » » 30
4. renski rizling letošnji s cvetlico (buketom) » » » 35
5. renski rizling l. 1896 in 1897 s fino cvetlico » » » 45

loco Postojina do preklica. Najmanjša kvantiteta je 56 litrov. — Večjim odjemalcem primeren rabat.

Zadruga postreže tudi s finimi dezertnimi in buteljskimi vini.

Gledé mašnega vina sklicuje se na priporočilo in določbe v »Škofijskem Listu« II. števil.

V Ljubljani na Bregu št. 1 je tudi zastopništvo zadruga s skladiščem vina razun mašnega.

V prodajalnici barv, firneža in olja trdke

A. Hauptmann

vsprejme se takoj pod jako ugodnimi pogoji

učenec,

kateri je dovršil z dobrim uspehom vsaj ljudsko šolo, je zmožen slovenskega in nemškega jezika in vsaj 14 let tar. 841 3-3

Valentin Accetto,

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne 588 28

opeko vseh vrst.

Ovinjene (weingrüne) sode

različne, majhne in velike, stare in nove

prodaja

J. Buggenig,

sodarski mojster, 851 3-1

Cesta na Rudolfovo kolodvor v Ljubljani.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Prečast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi. 386 52-27

Pošilja vsako blago poštne prosto.

Liniment. Capsici compos.

353 iz lekarne Richter-jeve v Pragi 24-3

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 759 40-8

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristan.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v

Železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani zmiraj potrdili navedeno množino železa, so najboljšje spričevalo ter dajejo največje poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterski steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki. 827 2

Na najvišje povelje Njih c. in k. apost. Veličanstva

XXXII. c. k. državna loterija

za civilne dobrodelne namene avstrijskih dežel.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dopuščena — ima 12034 dobitkov v gotovem denarju in skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobiček znaša:

200.000 kron.

Za izplačilo jamči c. k. loterijski urad.

Žrebanje bode nepreklicljivo dne 15. decembra 1898.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobili pri državni loteriji na Dunaji, 1, Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železničnih uradih, po menjalnicah itd. Načrti za kupovalce srečk zastoj. 891 10-8

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

340 5 C. k. vodstvo državne dohodniče
Oddelek za državne loterije.

Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma. Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII. Deutshegasse 8. 826 10-2 367 10-1

Prva največja kranjska trdka.

Od 1. novembra nadalje:

Dunajska cesta št. 6,
poleg lekarne Piccoli.

Ilustrovane cenike pošiljam na
zahtevanje brezplačno.

Fran Primožič,

jermenar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v vsakršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlino in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo. 471 50-43

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Janez Schindler

c. kr. imetnik privilegijev
342 8

na Dunaju, III., 1., Erdbergstrasse 12

razpošilja brezplačno in franko

cenike v slovenskem jeziku

(528) z več ko 300 podobami (10-9)

raznovrstnih strojev in orodja za
poljedelstvo, vinogradarstvo itd.

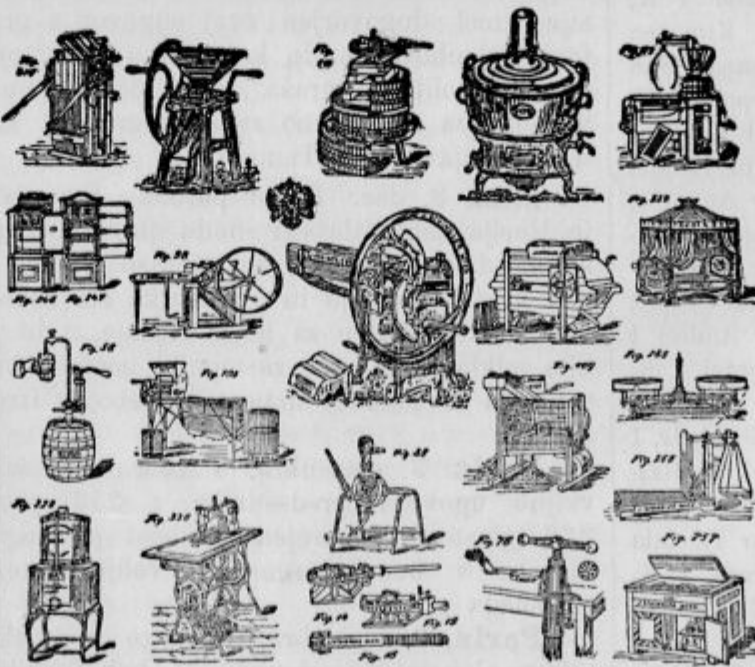
Ceneje ko povsod drugej.

Za blago jamčim, dajem na poskušnjo, olajšujem plačevanje!

Iščem krščanskih agentov.

Obrniti se je naravnost na

Jan. Schindlerja, Dunaj,
III., 1., Erdbergstrasse 12.

Pri podpisnem mestnem magistratu razpisane so sledeče, doslej nepopolnjene in pa vsled sklepa občinskega sveta z dné 15. t. m. na novo ustanovljene službe:

1. služba **magistratnega koncipijenta** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
2. služba **mestnega inženierja** s sistemizovanimi prejemki III. činovnega razreda;
3. služba **stavnega asistenta** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
4. služba **cestnega nadzornika** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;
5. služba **blagajničnega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
6. služba **policijskega komisarja** s sistemizovanimi prejemki IV. činovnega razreda;
7. služba **tržnega nadzornika** s sistemizovanimi prejemki III. činovnega razreda;
8. služba **mestnega živinozdravnika** z naslovom klavničnega nadzornika s sistemizovanimi prejemki IV. činovnega razreda;
9. služba **klavničnega oskrbnika** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
10. služba **protokolista** s sistemizovanimi prejemki IV. činovnega razreda;
11. služba **drugega vodovodnega strojnika** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;
12. služba **elektrarniškega knjigovodskega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
13. služba **elektrarniškega monterja** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
14. služba **drugega elektrarniškega strojnika** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda.

Za morebitno oddajo razpisujejo se pa tudi naslednje službe:

1. služba **blagajničnega asistenta** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;
2. služba **policijskega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
3. služba **drugega mestnega komisarja** s sistemizovanimi prejemki IV. činovnega razreda;
4. služba **knjigovodskega asistenta** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;
5. služba **pisarničnega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;
6. služba **pisarničnega kancelista** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;
7. služba **konceptnega praktikanta** z letnim adjutom 600 gld.;
8. služba **knjigovodskega praktikanta** z letnim adjutom 480 gld.

Na oddajo teh služeb nanašajo se naslednja določila službene pragmatike:

§ 5.

Za politično konceptno službo.

Posebne zahteve za namestitve v konceptni stroki so:

1. dovršene pravno- in državnoznanstvene študije in z dobrim uspehom prebiti trije teoretični državni izpiti;
2. z dobrim uspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje.

Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku jednega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebiti tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisežejo še le potem, ko zadosté temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost. (§ 30.)

V teku dveh let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovanje vzprejeti uradnik z vspehom napraviti praktični politični izpit, sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred vspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjake zvedenosti in za katere se tudi v državnih službah ne zahteva sposobnost za politično delovanje (§ 29, odst. 2. obč. reda).

§ 7.

Za stavbni urad.

Pogoj za namestitve v mestnem stavbnem uradu je dokazilo z vspehom dovršenih popolnih tehniških študij in

pa za državno stavbno službo predpisana usposobljenost, oziroma dokazilo o vspešno prebitih teoretičnih in praktičnih državnih izpitih.

Izjemoma smejo praktikanje sprejeti biti v stavbno službo, tudi če se niso izkazali s praktičnim državnim izpitom in če zadosté ostalim zahtevam, toda le pod tem pogojem, da v teku jednega leta nedostajajoči praktični izpit zanesljivo naredé, ker bi se sicer smeli odpustiti.

Zapriseči morejo se še le potem, ko ta pogoj izpolnijo; ob vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Služba stavbnega adjunkta in stavbnega asistenta ni navezana na te določbe, temveč se sme oddajati sposobnim prosilec brez dovršenih tehničnih študij, ako s primernimi izpričevali zadostno dokažejo svojo usposobljenost za visokostavbno stroko.

Za nižja uradniška mesta tega uradnega oddelka zadostuje dokazilo praktičnega tehničnega znanja in pa spretnost v tehničnem zaračunavanju.

§ 8.

Za knjigovodstvo.

Za vsprejem v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o vspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o vspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilec, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vspehom.

Praktikanje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku enega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih sme iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se še le potem, ko izpolnijo ta pogoj; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustni.

§ 9.

Za blagajnico.

Od prosilcev za blagajnične službe se zahtevajo one študije in izpiti, kakor za knjigovodstvo.

Je-li kavejce vlagati, kakor kavejce se pri posameznih službah vlagajo in kako, to določa dotično službeno navodilo.

§ 10.

Za upraviteljstvo mestne klavnice.

Prosilci za kako službo v mestni klavnici morajo biti državno aprobovani živinozdravniki. Če kake druge zahteve za namestitve v mestni klavnici se zamorejo od slučaja do slučaja ob popolniti dotičnega službenega mesta stavi.

§ 11.

Za tržnega nadzornika.

Od prosilcev za službo tržnega nadzornika se zahteva pred vsem obča usposobljenost, posebej pa natančno teoretično poznanje živil, vpogled v tržne razmere radi vzdrževanja tržnega reda in pa uprave tržnice.

Dokler se prosilec z vsimi dokazili o teh zahtevah ne izkaže, sme se postaviti le začasno.

Prosilcem, ki se izkažejo z izpričevali o usposobljenosti za samostalno kemično-analično preiskovanje živil, gre prednost.

Podrobne določbe o izveševanju njegovega poklica se označijo v posebnem navodilu.

§ 12.

Za pisarniško službo (vločni zapisnik, registratura, ekspedit, zglasevalni urad, vojaška pisarna i. t. d.)

Za namestitve v pisarniški službi se od prosilca zahteva, da je z dobrim vspehom dovršil nižjo gimnazijo, nižjo realko ali kak drug zavod iste vrste in pa, da si je splošno usposobljenost za ta poklic pridobil z večletno prakso v kaki državi, deželni, občini ali kakim zasebnim pomožni pisarni, in da se o tem izkaže z ugodnimi izpričevali.

Prednost se daje prosilec, ki se izkažejo s srednješolskim zrelostnim izpričevalom ali pa z zrelostnim izpričevalom kacega drugega zavoda iste vrste.

§ 13.

Za mesni vodovod, mestno elektrarno in vrtnarstvo.

Od prosilcev za službo strojnikov pri mestnem vodovodu in mestni elektrarni zahteva se, da so prebiti z dobrim uspehom strojniški izpit, ter službovali pri kaki parni napravi vsaj dve leti kot strojniki ali kurjači; od prosilcev za službo monterjev dokaz, da so v monterški stroki dobro izveščani in da imajo za sabo vsaj dveletno praktično službeno dobo; in konečno od prosilcev za službo mesnega vrtnarja izučbeno vrtnarsko pismo in dokaz vsaj dveletne praktične službe v kakem večjem umetnem vrtnarstvu. Izmed prosilcev za poslednje imenovano službo imajo prednost oni, ki so si svoje znanje izpopolnili s potovanjem po inozemstvu ali vsaj po večjih tuzemskih mestih.

§ 12.

Naslov in čin.

Tistega dné, ko nastopi službo, zadobi mestni uradnik in sluga s podeljeno službo združeni naslov, čin in pravico do prejemkov, ki so za to službo določeni.

Službeni čin mestnega uradnika in sluga, to je njegov čin nasproti onemu ostalih uradnikov in slug istega činovnega razreda, določa se po dnevu imenovanja v tem činovnem razredu, tako, da ima prej imenovani glede službenega čina prednost pred pozneje imenovanim.

Dan imenovanja je v nameščevalnem pismu navesti.

Ob povoljnim službovanju se izvrši povišba mestnih uradnikov iz jedne plačilne stopnje v naslednjo višjo plačilno stopnjo istega činovnega razreda ob sebi, to je brez nadaljnjega sklepa občinskega sveta, od petih do petih let v smislu plačilnega obrazca, kateri je določil občinski svet.

Pod enakimi pogoji se pomaknejo uradniki, od katerih se zahtevajo dovršene akademične študije, če so prebiti nepretrgoma že 15 let v istem činovnem razredu, v naslednji višji činovni razred ad personam. Nadaljnje napredovanje v še višji činovni razred pa je le mogoče po imenovanju dotičnega uradnika na sistemizovano službeno mesto.

Uradniki, od katerih se ne zahtevajo dovršene akademične študije, zamorejo priti iz jednega činovnega razreda v višji činovni razred le po sklepu občinskega sveta in sicer le takrat, kadar je v dotičnem činovnem razredu kako službeno mesto izpraznjeno. Pri tem pa veljajo sledeče utesnitve:

1. Uradniki, kateri niso dovršili kake srednje šole, napredujejo praviloma le do V. činovnega razreda.

2. Uradniki, od katerih so se zahtevale dovršene srednje šole, napredujejo praviloma le do vstetega IV. činovnega razreda.

Izjeme veljajo glede:

a) protokolista, ekspeditorja, registratorja in klavničnega nadzornika, ki dospejo lahko do III. čin. razreda.

b) uradnikov mestnega knjigovodstva in mestne blagajne, ki dospejo lahko do II. čin. razreda.

3. Uradniki z dovršeno veliko šolo dospejo lahko do I. činovnega razreda.

§ 74.

Plače, postranski prejemki, plačilni obrazec za uradnike in sluga.

Plače in vse druge, kakoršnekoli in katerekoli prejemke uradnikov, slug in drugih nameščencev mestne občine določa občinski svet.

1. Za mestne uradnike je občinski svet določil sledeči plačilni obrazec:

Činovni razred	Plača	Činovni razred	Plača
I.	3000.— 2700.— 2400.—	IV.	1300.— 1200.— 1100.—
II.	2200.— 2000.— 1800.—	V.	1040.— 960.— 880.—
III.	1600.— 1500.— 1400.—	VI.	825.— 750.— 675.—

2. Praktikanje niso uvrščeni v noben činovni razred; za one, od katerih se zahteva dovršena velika šola, se določa adjutum gld. 600, za vse druge pa adjutum gld. 480.

§ 79.

Dejalnostna priklada, naturalno stanovanje in namestek.

Mestni uradniki in sluga in pa tem jednaki nameščenci uživajo naslednje dejalnostne priklade:

v I. činovnem razredu . . . gld. 350.—

» II. » » » » » 300.—

» III. » » » » » 250.—

» IV. » » » » » 200.—

» V. » » » » » 180.—

» VI. » » » » » 150.—

Užitek naturalnega stanovanja se prizna le izjemoma v zmislu nameščevalnega ali vsprejemnega pisma ali pa vsled posebnega sklepa občinskega sveta.

Užitek naturalnega stanovanja se pričinja istega dné, kakor prejemanje plače ali mezde, in konča z izstopom iz dejalnostne službe.

Če se nakaže kacemu uradniku ali slugi naturalno stanovanje, izgubi od onega dné, katerega se ondi lahko nastani, pravico do dejalnostne priklade, ne da bi bil zavezan do dejalnostne priklade, ki jo je dotlej prejel, kaj povrniti.

§ 80.

Uradniki V. in VI. činovnega razreda, ki so v istem razredu povoljno službovali nepretrgoma že 15 let, dobijo pravico do v pokojnino vstevne osobne službene starostne priklade, katere znaša v V. činovnem razredu 100 gld., v VI. činovnem razredu pa 150 gld. na leto. To priklado dovoljuje na podlagi podanih prošelj občinski svet.

Ako se uradnik pomakne v višji činovni razred, pridrži to priklado le v onem delnem znesku, za kateri je nova redna plača (brez dejalnostne priklade) manjša, nego prejšnja redna plača z vstetima petletnicama in osobno službeno starostno priklado. Kedar pa doseže ali pa preseže nova redna plača vsled napredovanja dotičnega uradnika v višjem činovnem razredu staro redno plačo z vstetima petletnicama in osobno službeno starostno priklado, se tudi ta delni znesek priklade ustavi.

Kdor bi za jedno razpisanih služeb prositi nameraval, vloži naj z dokladi zadostno podprto prošnjo do

15. dné decembra t. l. pri podpisnem mestnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 18. novembra 1898.

Župan: **H. H. H. H. H.**

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah

227 36

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Puškár

563 16

Franc Kaiser,

Selenburgove ulice št. 6, Ljubljana,

se uljudno priporoča ob priliki

lovske sezone.

Vnanja naročila izvršuje najtočneje.

Proda se iz proste roke ali dá v najem

== pod ugodnimi pogoji ==

lepo posestvo preje, pri Bobenčku

na Glincah št. 20 poleg Ljubljane

v najlepši legi ob državni cesti, pripravno za večjo trgovino in gostilno, z vsemi pripadajočimi poslopji, in sicer: skladišči, hlevi, vinskimi kletmi, lepim, prostranim, senčnatim gostilniškim vrtom; dalje več travnikov in njiv, deloma na Glincah v Trnovskem predmestju, deloma v Brdu pri Viču se nahajajočih.

(3-3) 835

Natančnejša pojasnila daje tvrdka F. P. VIDIC & Comp. v Ljubljani, Prešernove ulice.

Preselitev trgovine.

Uljudno naznanjam, da sem ~~se~~ preselil svojo prodajalnico ~~za~~ iz barake za knezoškofijsko palačo na Pogačarjevem trgu (za vodó) v

Semeniščno poslopje

na istem trgu, kjer bodem nadaljeval prodajo

lesne, pletarske in sitarske robe, žime in morske trave.

Zahvaljujem se ob jednom slav. občinstvu za doslej izkazano naklonjenost in zaupanje ter se priporočam tudi v bodoče v obila naročila.

Odličnim spoštovanjem

Matko Arko.

833 3-3

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Poznana najboljša in preiskušena kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. **Mehanična delavnica** za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na vrtu za vežbanje na kolesu.

Puch, Styria

(najboljša)

Columbia

Helical

Premier

Svetovnoznana

angleška

210 23 kolesa

iz orožne tovarne

B. S. A.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Ceniki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastonjin franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vam k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev** itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK

564 20-16

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastonj.

Dunajska borza.

Dné 30. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101
Avstrijska zlata renta 4%	119
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101
Ogerska zlata renta 4%	119
Ogerska krona renta 4%, 200	97
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	914
Kreditne delnice, 160 gld.	359
London vista	120
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59
20 mark	11
20 frankov (napoleonor)	9
Italijanski bankovci	44
C. kr. cekini	5

Dné 30. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	166 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138
Dunavske vravnave srečke 5%	131
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108
Posojilo goriškega mesta	112
4% kranjsko deželno posojilo	98
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98
Priporočne obveznice državne železnice	220
južne železnice 3%	180
južne železnice 5%	125
dolenjskih železnice 4%	99

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19
Rudolfove srečke, 10 gld.	25
Salmove srečke, 40 gld.	84
St. Genois srečke, 40 gld.	84
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Ljubljanske srečke	23
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3515
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	438
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	68
Splošna avstrijska stavbinska družba	116
Montanska družba avstr. plan.	186
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	174
Papirnih rubljev 100	127

S 1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.